

ТРИМА БРАТЯ

ТРИМА ЦАРЕ

Превод от руски: Дона Минчева, 1981

chitanka.info

Имало едно време в едно царство мъж и жена. Те имали трима сина.

Мъжът ходел в гората, събирал съчки и сухи клони, товарел ги на магарето, откарвал ги в града и ги продавал. Така прехранвал жена си и децата.

Веднъж през лятото децата помолили баща си:

— Татко, вземи ни и нас в гората!

Бащата отначало не искал да ги вземе, но после се съгласил.

Щом стигнали в гората, децата се пръснали да търсят птичи гнезда.

Покатерило се най-голямото момче на едно високо дърво и намерило в едно гнездо две много красиви яйчица. Момчето взело яйчицата, показало ги на баща си и рекло:

— Татко, да занесем тези яйца на пазара и да ги продадем. Ще вземем за тях пари.

Бащата отвърнал:

— На кого са притрябвали тези яйца, синко?

Но момчето не го оставяло на мира и продължавало да го моли.

Бащата си помислил: „Може пък наистина някой да ги купи, макар и за развлечение“ — и се съгласил.

На другия ден сиромахът отишъл на пазара. Занесъл той дърва. Взел със себе си и яйчицата. Продал дървата, извадил от кошничката двете яйчица, взел ги в ръка и обиколил два пъти пазара. Никой и не погледнал яйчицата. Само един търговец ги видял и си казал на ума: „Защо ли ги носи? Кой ще му ги купи? А може би крият някаква тайна или имат някаква сила?“

И той попитал:

— Колко искаш за тези яйца?

Сиромахът помислил: „Че защо му са яйцата на търговеца? Изглежда, че на смях ме пита“ — и отговорил:

— Остави, и без това няма да ги купиш.

А търговеца си помислил: „Сигурно са много скъпи“ — и казал:

— Защо, да не мислиш, че нямам пари? Казвай, колко струват?

— Я ме остави, защо питаш напразно? Нали виждам, че не си купувач! — повторил сиромахът.

Търговеца си казал: „Сигурно не вярва, че имам пари“. Извадил цяла шепа монети и ги хвърлил в кошничката на бедняка.

— Ето, дай ми ги!

Тогава сиромахът се замислил: „Търговецът не е глупав да си хвърля парите на вятъра. Изглежда, че яйчицата наистина са скъпи, затова бърза да ги вземе.“

— Остави, не ги продавам, какво си се заловил за мене? — отказал му пак той и отминал.

Тръгнал търговецът след него и започнал да му предлага все по-голяма и по-голяма цена. Но сиромахът не искал и не искал да ги продаде. Занесъл ги той в къщи и казал на жена си:

— Вземи, жено, тия яйчица и ги скрий, а като се разклопа нашата кокошка, сложи ги под нея, та да видим какво ще се излюпи.

Търговецът пък намерил в това време един голобрад измамник, дал му магарета, натоварени с ядене и дрехи, и го изпратил в селото на сиромаха, като му поръчал:

— Закарай всичко това на този и този човек, но внимавай. Не вземай пари, а го замени само срещу двете яйца.

Подкаран голобрадият магаретата със стоката и отишъл в дома на сиромаха.

Излязъл сиромахът, поискал да си купи нещо, но голобрадият му казал:

— Не продавам срещу пари, а само срещу онези яйца.

— Не — отвърнал сиромахът, — ако искаш, продай ми, но яйцата не давам.

Така измамникът си отишъл с празни ръце. По пътя той си рекъл: „Защо ли моят господар дава толкова стока? Навярно в тези яйца се крие голяма сила.“

Решил той да получи на всяка цена яйцата. Преселил се близо до къщата на сиромаха и почнал да прелъгва жена му:

— Защо си се свързала с такъв стар и беден мъж? Омъжи се за мене.

Жената не искала и да чуе измамника. А през това време кокошката легнала да мъти. Жената сложила при другите яйца и онези две яйчица.

На другия ден какво да видят — всичките яйца станали блестящи и прозрачни като стъкълца.

Извадил сиромахът стъкълцата яйца, гледа и не може да разбере каква е тая работа, защо светят и блестят толкова.

Взел той три от тях и ги отнесъл в града при един златар.

— Искаш ли да купиш тези стъкълца?

Погледнал майсторът и що да види — не били стъкълца, а блестящи брилянти. Зарадвал се той и попитал:

— Даваш ли ми и трите за две хиляди?

Сиромахът си помислил, че той се подиграва с него, засмял се и рекъл:

— Хайде, давай!

Наброил му златарят две хиляди, дал му сиромахът стъкълцата и хукнал радостен към къщи.

Построил той нова къща и заживели безгрижно и богато. Колкото и яйца да сложели при онези две яйчица, веднага се превръщали в скъпоценни камъни. Сиромахът ги вземал и ги продавал.

Скоро от яйчицата се излюпили два гъльба. Всички в къщи се грижели за гъльбите и треперели над тях.

А голобрадият не оставял на мира жената на сиромаха и все я подлъгвал. Сега тя вече живеела в богатство и разкош и нямала толкова много работа. Взела да се поддава на думите му, обикнала го и се отдръпнала от мъжа си.

Веднъж голобрадият й казал:

— Няма да се оженя за тебе, ако не заколиш двата гъльба и не ми дадеш да ги изям.

Тя решила да убие гъльбите и заповядала на слугинята:

— Заколи двата гъльба, изпечи ги и ги поднеси на масата.

Слугинята заклала гъльбите, изпекла ги, но не ги поднесла на господарката си, а дала да ги изядат децата — тримата синове на сиромаха. За господарката си пък заклала две пилета и ѝ ги поднесла.

Голобрадият разбрал това и казал:

— Това не са гъльбите!

Господарката извикала слугинята:

— Къде са гъльбите? Къде си ги дянала?

Слугинята се изплашила и отговорила:

— Бях излязла от стаята и децата ги изяли.

Жената казала на голобрадия:

— Какво да правим сега? Децата изяли гъльбите.

— Заколи децата и ми дай техните сърца! — рекъл голобрадият.

— Ако направиш това, ще се оженя за тебе, инак ще си отида и няма да

ме видиш вече.

Слугинята чула това, съжалила децата и им казала:

— Бягайте по-скоро от къщи, защото ще ви погубят!

Изплашили се момчетата и избягали.

Вървели те, колкото вървели — стигнали до един кръстопът, от който се разделяли три пътя. Спели и се замислили, по кой път да тръгнат? Най-големият казал:

— Да тръгнем надясно.

Средният казал:

— Да тръгнем по средния път.

А най-малкият казал:

— Ние сме трима и пътищата са три — да тръгнем поотделно, да си опитаме късмета, а после отново ще се намерим.

Сбогували се братята и всеки тръгнал по своя път. Най-големият брат вървял, вървял и стигнал до едно далечно царство. Видял къщата на един ковач. Приближил се и помолил ковача:

— Чичо, уморен съм и съм гладен. Дай ми да хапна и да си почина. Ще ти се отплатя с работа.

Ковачът нямал деца. Зарадвал се той на такъв добър момък и повикал жена си:

— Дай му да хапне и да си почине, навярно бог ни го изпраща на стари години.

Зарадвала се жена му, поканила момъка, дала му да се нахрани и му постлала да си легне. Спал той три дни и три нощи, без да се събуди.

На третия ден сутринта жената се приближила до него и решила да го събуди. Дръпнала завивката и какво да види — той лежал целият в злато и скъпоценни камъни.

Гълъбите имали такава сила — който ги изяде, все в злато и скъпоценни камъни щял да лежи.

Жената повикала мъжа си и му показала момъка. Събрали двамата цялото това богатство и го скрили.

Така всяка нощ те събирали и скривали златото и скъпоценните камъни, а момъкът не подозирал нищо.

Средният брат също стигнал до едно царство. По пътя си срещнал един търговец.

— Гладен съм и съм уморен. Нахрани ме и ме остави днес да си почина, а после ще ти служа, както ми заповядаш — казал му момъкът.

Търговецът го харесал и си помислил, че ще има полза от него. Завел го в къщи и казал на жена си:

— Дай му да се нахрани и му постели да си легне. Утре ще го взема на работа.

На сутринта момъкът не се събудил.

Отишла жената на търговеца да го разбуди, дръпнала завивката и какво да види — лежи той целият в брилянти. Извикала жената мъжа си. Събрали всичкото това богатство и го скрили.

После разбудили момъка, нахранили го, напоили го и го облекли богато. Живеел си той така, а те всяка нощ събирали от леглото му брилянтите и ги криели. Не знаел нищо за това и средният брат.

Най-малкият брат също вървял, вървял и стигнал най-после до едно царство. Срещнал там една стара жена — вдовица, и я помолил:

— Стрино, гладен съм и съм уморен; колко дни вече вървя самичък! Дай ми да се нахраня и ме остави да поспя до утре, а после ще ти служа, както кажеш.

Приела го старицата, нахранила го и му постлала да си легне. На сутринта момъкът не се събудил.

Изплашила се старицата да не му се е случило нещо. Приближила се до него, а той лежи целият в скъпоценни камъни. Събрала тя това богатство и го скрила. След това събудила момъка и го изпратила в гората за дърва.

Така заживял и най-малкият брат. Работел той на старицата, а тя всяка нощ събирава брилянтите и нищо не му казвала. Веднъж царят на този град разгласил:

— Всичките ми поданици да дойдат пред двореца. Ще пусна един гълъб и на когото кацне, нему ще дам единствената си дъщеря за жена и ще му завещая царството си.

Всички изпълнили заповедта и отишли пред двореца, а старицата се уплашила да не би гълъбът да кацне на момъка и тя да го изгуби заедно с цялото му богатство. Заключила го в къщи и му казала:

— Седи си тук и не излизай, каквото и да се случи! — А сама отишла да види какво ще стане.

Излязъл царят и пуснал гълъба.

Хвръкнал гълъбът над тълпата, обиколил я цялата, но не кацнал на никого, а полетял към къщата на старицата и почнал да кръжи над покрива ѝ.

Царят изпратил слугите си да разберат каква е тази работа. Отишли слугите и намерили в къщи заключения момък. Доложили на царя.

Царят заповядал:

— Доведете го при мене!

Когато видял момъка, царят много го харесал. Дал му дъщеря си за жена и го оставил да царува.

Заживял най-малкият брат богато. Сега вече разбраł, че щом заспи, в леглото му се появяват скъпоценни камъни. Царството му станало най-богатото и най-могъщото от всички царства на земята.

А в това време средният брат, който живеел у търговеца, продължавал да работи. Но ето че веднъж се събудил по-рано от обикновено и видял леглото си обсипано със скъпоценни камъни. Съbral той цялото богатство и го скрил в едно далечно подземие. Така натрупал безчет скъпоценни камъни и решил:

— Ще отида да поискам за жена царската дъщеря.

Отишъл при царя и му рекъл:

— Дайте ми дъщеря си за жена!

— Добре — отговорил царят, — ще ти я дам, но ако ми издигнеш такава кула, която да струва колкото цялото ми царство.

— Добре — казал момъкът. После отишъл, извадил златото и скъпоценните камъни и издигнал кула — цялата в блясък и красота.

Явил се той пак при царя:

— Заповядайте да видите!

Погледнал царят и се смяял: наистина не само неговото царство, но и много други царства можели да се купят с такава кула.

Дал царят на средния брат дъщеря си за жена и той заживял по царски.

А най-големият брат продължавал да живее у ковача.

Научил той, че в това царство имало девойка с невиждана под слънцето хубост.

Явил се при ковача и му казал:

— Желая да се оженя за тази красавица, поискай ми я.

— Не, синко — отговорил ковачът, — тази девойка е магьосница. Който се е опитал да я иска за жена, жив не се е върнал. Върху коловете на оградата край нейния дворец са набучени човешки глави. Погубила е всички, които са я искали.

Момъкът се замислил: какво може да бъде това, как ги погубва тя?

Излязъл той скритом от къщи и се отправил към двореца на красавицата. Приближил се до терасата. Видяла го красавицата, излязла и всичко наоколо осветила като слънце.

— Зная защо си дошъл — казала му тя. — Само че по-добре си върви, нали виждаш колко момци, и все царски синове, са оставили тук главите си? Ти ли ще вземеш това, което те не можаха да вземат?

А момъкът й отговорил:

— Без тебе и така няма живот за мене; кажи, какво искаш?

— Добре, ще ти задам три задачи. Изпълниши ли ги, твоя ще съм.

Но ако не ги изпълниш, знай, че ще ти отсекат главата.

— Казвай — рекъл момъкът.

— Първата е — да построиш над тази река златен мост, и то такъв, че аз свободно да мога да се разхождам по него.

Натъжил се момъкът, върнал се в къщи и разказал всичко на ковача. Ковачът рекъл:

— Това е лесна работа, ти сам си злато. Погледни какво богатство сме натрупали! Не мост, а цял златен град можем да й построим.

И добрият ковач му разказал как са събирали златото от неговото легло.

Момъкът се зарадвал.

Построили те мост от чисто злато. Когато го завършили, момъкът отишъл при красавицата и й казал:

— Заповядайте, мостът е готов!

— Че е готов, и сама виждам — отговорила тя, — но ще може ли да ме удържи?

Тръгнала красавицата, разходила се по моста. Мост като мост, само че целият от злато.

— Това изпълни — казала му тя. — Сега втората задача. Иди и ми донеси онези бели камъни, които се виждат ей там на оня връх.

Върнал се момъкът при ковача и му казал какво иска красавицата.

— О! — извикали ковачът и жена му. — Горко ни, ще загинеш! До този връх ти не можеш стигна, пък и да стигнеш, жив няма да се върнеш.

Тръгнал все пак момъкът към върха.

Вървял, що вървял, срещнал една мечка. Извадил той меча си да съсече мечката, а тя му проговорила:

— Не ме убивай. И аз бях някога човек като тебе, но поисках да се оженя за онази магьосница и тя ме превърна на мечка. Скитам сега по горите като звяр.

Съжалел го момъкът, но как да му помогне?

Тръгнали заедно. Срещнали по пътя един елен. Мечката казала:

— И този е човек, и него магьосницата погуби.

Тръгнали и тримата заедно.

Навлезли в гората. Мечката показала на момъка едно високо дърво и му рекла:

— Качи се на това дърво, откърши клон, издялай си тояга, удари ме с нея по гърба и кажи: „Стани отново човек!“ — и аз пак ще стана човек.

Покатерил се момъкът на дървото, издялал си тояга, ударил мечката и рекъл:

— Стани отново човек, какъвто си бил!

Мечката се превърнала на човек и той казал:

— Удари сега елена!

Момъкът ударил елена и рекъл:

— Стани отново човек, какъвто си бил!

И еленът се превърнал на човек.

Зарадвали се те, прегърнали се и се разцелували. Този, който бил по-рано мечка, казал:

— Ти напразно си тръгнал за камъните, не можеш стигна до тях, пък и да стигнеш, няма да можеш да ги вземеш. Един орел пази тези камъни и не пропуска чужд човек да приближи до тях. По-добре да се върнем при магьосницата. Аз ще я ударя с тази тояга и ще я превърна на магарица, а ти влез в стаята ѝ, вземи килима, който се намира там, и го изнеси. Щом седнеш на него, той ще те отнесе при камъните, ти ще ги вземеш и ще ги донесеш.

Така и направили. Върнали се в града, купили кошница с ябълки и се запътили към двореца на красавицата-магьосница, уж продават ябълки.

Излязла красавицата да купи ябълки, а момците я ударили с тоягата и извикали:

— Стани магарица!

Красавицата се превърнала в магарица, а момъкът влязъл в стаята ѝ, изнесъл килима, седнал на него и хвръкнал към оня връх.

Орелът видял, че някой лети на килима на магьосницата, но помислил, че тя сама го е изпратила, и дал на момъка трите големи камъка.

Върнал се момъкът при другарите си, но колкото и да се мъчели всички, не могли да снемат камъните от килима.

Тогава момъкът казал на магьосницата-магарица:

— Нищо не искам от тебе, ще те превърна пак на жена, само снеми тези камъни и ни освободи килима.

Тя се съгласила. Момъкът я ударил с тоягата, превърнал я пак на красавица, а тя се приближила и снела камъните.

Седнали тримата приятели на килима и момъкът казал:

— Лети, килим, отнеси ни при братята ми.

Килимът хвръкнал и отнесъл и тримата при средния брат.

Зарадвали се братята, разцелували се и устроили богато угощение. После всички седнали на килима и отлетели при най-малкия брат. Повеселили се и тук предоволно и всички заедно хвръкнали към родината си.

Щом пристигнали там, тримата братя отишли при царя и казали:

— Тук живее нашата майка. Тя изпъди баща ни, омъжи се за един голобряд измамник, а нас искаше да погуби. Ние ви се молим да накажете и двамата, както им се полага.

Царят се съгласил и заповядал да обесят голобрания и жена му.

Най-големият брат дори и не помислил за магьосницата. Той се оженил за дъщерята на царя и сам станал цар.

Намерили тримата братя своя баща, а после всеки отишъл в своето царство и всички заживели щастливо.

ЗАСЛУГИ

Имате удоволствието да четете тази книга благодарение на **Моята библиотека** и нейните всеотдайни помощници.

<http://chitanka.info>

Вие също можете да помогнете за обогатяването на *Моята библиотека*. Посетете **работното ателие**, за да научите повече.